

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200751
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7822200751.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členov senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Prievozská 2, IČO: 53 255 739 proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 1 136,47 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.11.2022 č. k. 6Csp/28/2022 - 138 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom označeným v záhlaví v celom rozsahu zamietol žalobu právneho nástupcu banky ako pôvodného veriteľa (Tatra banka, a.s.; ďalej aj len ako „banka“) na peňažné plnenie 1 136,47 € s príslušenstvom proti žalovanému ako spotrebiteľovi, a to titulom bankového dlhu zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č.: D.- XX-XXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 5 000 € bankou žalovanému spotrebiteľovi. Žalobca ako nebankový subjekt svoje právne nástupníctvo odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávok z 9.11.2021.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 52 ods. 1,2,3,4 § 53 ods.9, § 565, § 525 a § 527 ods.1, 2 § Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 497 Obchodného zákonníka §1ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a § 92 ods.8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

3. Pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu aplikujúc ustanovenie §92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách súd pristúpil k posúdeniu, či v danom prípade medzi bankou a žalobcom došlo k platnému postúpeniu pôvodne bankovej pohľadávky na nebankový subjekt bez súhlasu žalovaného ako klienta banky, t. j. či pre takýto postup banky kumulatívne boli splnené : (i) splatná pohľadávka, (ii) písomná výzva banky a (iii) následné nepretržité, viac ako 90 dní trvajúce omeškanie žalovaného ako klienta so splnením jeho záväzku voči banke. Vzhľadom na to, že podľa posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere konečná splatnosť úveru v danom prípade mala nastať až 21.11.2019, zo strany banky ako veriteľa došlo k zosplateniu dlžného zostatku úveru. Súd preto pristúpil k posúdeniu, či zosplatenie bolo uskutočnené v súlade s ustanovením §53 ods. 9 OZ. V zmysle tohto zákonného ustanovenia v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka úver splácať riadne a včas, banka ako veriteľ (dodávateľ) bola oprávnená mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásiť až po doručení písomnej výzvy dlžníkovi. V tejto výzve banka dlžníka zároveň mala upozorniť aj na možnosť uplatnenia práva podľa §565 OZ.

4. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania v naznačenom smere súd uzavrel, že žalobca preukázal síce existenciu samotnej výzvy v zmysle §53 ods. 9 OZ, datovanej dňom 25.2.2019 (tretia upomienka - pokus o zmier), ktorou žalovaný bol bankou upozornený, že je v omeškaní so splácaním pôžičky, ktorú je potrebné uhradiť do 5 dní od vystavenia výzvy a zároveň bol aj upozornený, že ak nedôjde k zaplateniu dlžnej sumy, banka bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve, nepreukázal však, žeby táto výzva žalovanému bola skutočne aj doručená. Poštový podací hárok svedčiaci o tom, že 25.2.2019 výzva adresovaná žalovanému na adresu jeho bydliska na pošte bola podaná (odoslaná), súd nepovažoval za dostatočný dôkaz o jej doručení žalovanému.

5. Vychádzajúc z §53 ods. 9 OZ aplikovaného na prejednávany prípad súd uzavrel, že pre platné zosplatenie zostatku úveru sa vyžaduje doručenie výzvy v danom prípade z 25.2.2019 urobenej v zmysle §53 ods. 9 OZ klientovi (žalovanému). Súd preto uzavrel, že zosplatenie zostatku dlhu žalovaného bankou je neplatné, a to pre nedodržanie zákonných podmienok pre zosplatenie spotrebiteľského dlhu.

6. Vzhľadom na to, že platné zosplatenie pohľadávky banky v zmysle §92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. (ďalej len „ZoB“) zároveň je aj jednou z kumulatívnych podmienok platného postúpenia bankovej pohľadávky na nebankový subjekt bez súhlasu klienta, pre absenciu platného zosplatenia spornej pohľadávky banky súd následne uzavrel, že banka pre tento nedostatok predmetnú pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho voči žalovanému nebola oprávnená postúpiť inému subjektu. Pokiaľ tak napriek tomu urobila, konala v rozpore s §92 ods. 8 ZoB.

7. Súd preto uzavrel, že postúpenie pohľadávky banky na žalobcu v zmysle §39 OZ je absolútne neplatným právnym úkonom, ktorý od počiatku nemá žiadne právne účinky a ktorým žalujúci nebankový subjekt v konaní nemôže preukázať, že platne a účinne sa stal veriteľom žalobou uplatňovanej pôvodne bankovej pohľadávky, t. j. nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore. Žalobu preto zamietol.

8. Vzhľadom na dôvod, pre ktorý došlo k zamietnutiu žaloby sa súd prvej inštancie ďalej už nezaoberal ďalšími námietkami žalovaného proti žalobe, t. j. ani tými, ktorými namietal, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Konštatoval len, že z dôvodu, že žalobca v spore nepreukázal splnenie podmienok, vyžadovaných zákonom pre postúpenie pohľadávky, keď nepredložil súdu žiaden dôkaz preukazujúci doručenie výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ, do sféry dispozície žalovaného. Absencia zákonom stanoveného postupu znamená, že veriteľ využil právo na zosplatenie pohľadávky v rozpore so zákonom a na takéto zosplatenie nemožno prihliadať. Následkom neplatného zosplatenia pohľadávky bolo konštatovanie o neplatnom postúpení pohľadávky na žalobcu

9. Plne úspešnému žalovanému súd priznal nárok na plnú náhradu jeho trov, aplikujúc zásadu úspechu strany v spore (§255 ods. 1 a 262 ods. 1 C.s.p.).

10. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca a z dôvodov uvedených v § 365 ods.1 písm. b/, f/, h/ C.s.p. Odvolateľ poukázal na § 45 ods.1 OZ a konštatoval, že sa nestotožňuje s právnym posúdením súdu týkajúcim sa doručenia zásielky. Poukázal na rozhodnutie R 4/2021, podľa ktorého § 53 ods.1 OZ neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa. K obdobným záverom dospel aj Najvyšší súd SR v uzneseniach z 28. januára 2011 sp.zn. 5Cdo/129/2010 a sp.zn. 1ObdoV/63/2005 z 30.4.2007. Ďalej žalobca poukázal na čl. 2 ods.2 C.s.p. a uviedol, že závery súdu nezodpovedajú dohode zmluvných strán, ktoré si dojednali fikciu doručenia, kedy sa zásielka považuje za doručenú na tretí deň po jej odoslaní. Podľa odvolateľa ani samotný súd nespochybnil, že žalobca preukázal dátum odoslania uvedenej výzvy žalovanému a preto nie je zrejme, z akého dôvodu sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR a neprihliadol na dohodu na zmluvných strán ohľadom fikcie doručenia a s ohľadom na preukázanie odoslania písomností neprihliadol na doručenie dohodnutou fikciou, t.j. tretí deň po odoslaní. Argumentoval, že súd tak dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rovnako vec nesprávne právne posúdil a k napriek predloženému podaciemu hároku preukazujúcemu, že písomnosť bola odoslaná a dostala sa do dispozície žalovaného uzavrel, že uvedené nebolo v konaní preukázané. Na podporu svojich tvrdení citoval právny názor

z vybraných súdnych rozhodnutí (napr. Krajského súdu v Žiline 9CoCsp/9/2021 z 22.04.2021, Krajského súdu v Trenčíne 6CoCsp/8/2022 zo 17.05.2022, 17 CoCsp/15/2021 z 28.10.2021 a Krajského súdu v Košiciach 11 CoCsp/9/2021 z 21.9.2022, 11 CoCsp/108/2020 z 30.10.2021a 11CoCsp/14/2021 z 25.08.2022. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie resp. ho zruší a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaný, ktorému odvolanie protistrany na vyjadrenie bolo doručené 10.2.2023, nevyužil svoje zákonné právo a k odvolaniu protistrany sa nevyjadril.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby nariadiť odvolacie pojednávanie preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené (§34 a 355 a nasl. C.s.p.).

13. Súd prvej inštancie dokazovanie vo veci vykonal v potrebnom rozsahu, na základe neho správne zistil skutkový stav a vo veci na základe neho aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu vyplývajúceho zo spisu. Na správnosti týchto skutkových zistení nič nezmenili ani odvolacie námietky žalobcu, ktoré namietal aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa tento súd aj náležite, presvedčivo a zákonom ustanoveným spôsobom vysporiadal.

14. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s otázkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa v spore, a to práve pre absenciu dôkazu preukazujúceho doručenie upozornenia banky z 25.2.2019 v zmysle §53 ods. 9 OZ žalovanému.

15. Napadnutý rozsudok z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je plne akceptovateľný, presvedčivý, jasný a zrozumiteľný. V odôvodnení rozsudku súd dal odpovede na všetky otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, dostatočne a presvedčivo objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu nezistil žiadne vady, ktoré by sa týkali procesných podmienok (§380 ods. 2 C.s.p.).

16. V zmysle §45 ods. 1 OZ prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Prejav vôle je voči neprítomnej osobe účinný od okamihu, keď sa dostane do sféry jej dispozície. Situácia sa posudzuje objektívne a ak sa preukáže, že adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, dochádza k pôsobeniu tohto jednostranného právneho úkonu voči adresátovi bez ohľadu na to, či sa s ním adresát aj skutočne oboznámil.

17. Vo vzťahu k preukázaniu doručovania podania len prostredníctvom obyčajnej listovej zásielky odvolací súd poukazuje na to, že len samotné preukázanie podania listiny na poštovú prepravu ešte neznamená, že žalovaný mal možnosť sa s jej obsahom oboznámiť. Pre preukázanie uvedeného je potrebné, aby žalobca preukázal to, že listina vôbec došla do dispozičnej sféry žalovaného (najčastejšie je uvedené preukázané buď doručenkou alebo kópiou vrátenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom ani v odbernej lehote). Z uvedeného teda vyplýva, že nositeľnom dôkazného bremena o možnosti žalovaného oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020 (uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021), ktorý sa vo vzťahu k doručovaniu právnych úkonov vyjadril nasledovne: „Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť

s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

18. Otázka fikcie doručenia vyplýva z ust. § 45 ods.1 OZ, preto dohodu strán sporu o inom spôsobe posudzovania tejto otázky je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je podľa § 53 ods.5 OZ neplatná.

19. Existencia upovedomenia z 25.2.2019 samotná a ani samotné jeho podanie ako zásielky na poštovú prepravu nie je dôkazom o tom, že zásielka reálne sa aj dostala do sféry dispozície žalovaného, že mu bola skutočne doručená, a teda že jej adresát sa s prejavom vôle odosielateľa obsiahnutým v tejto zásielke reálne mal možnosť aj oboznámiť. Za pomoci poštového podacieho hárka z 25.2.2019 žalobca je spôsobilý, ako v odvolaní to aj sám správne konštatuje, preukázať len to, že jeho právny predchodca 25.2.2019 na pošte zásielku adresovanú žalovanému podal, ale tento hárok nemôže slúžiť ako dôkaz o doručení zásielky žalovanému.

20. Vzhľadom na to, že žalobca v konaní nepredložil ani neoznačil relevantný dôkaz spôsobilý preukázať doručenie spornej výzvy žalovanému v rozhodujúcom čase pred zosplatnením dlhu, súd prvej inštancie správne právne uzavrel, že v danom prípade nebol dodržaný zákonom v §53 ods. 9 OZ ustanovený postup, aby dodávateľ platne mohol uplatniť právo podľa §565 OZ voči spotrebiteľovi, t. j. dlh spotrebiteľa tzv. zosplatniť.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods.1 C.s.p. ako vecne správny.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný, preto odvolací súd rozhodol, že úspešný žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

23. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).